

have forenet sig med mig; og efter Kultusministerens Ytringer tør jeg antage, at det ikke vilde have været ham ukært, om en saadan foreløbig Forhandling havde fundet Sted i Rigsdagen. Ogsaa det maa jeg her tilføje: at i forrige Sæssion af Rigsstænderne i Sverrig et Forslag af ganske lignende Indhold og med de samme Hovedtræk er blevet fremlagt af et Medlem i Ridderhuset, Præsident Hartmannsdorf; saavidt mig bekjendt, var det kun en enkelt Stemme, der manglede, for at Forslaget vilde være gaaet igjennem, og det er nu paatænkt at lade Forslaget atter komme frem. Men det forekom mig tvivlsomt, om Forslaget vilde kunne vente at vinde den Interesse i Rigsdagen, paa hvilken det ellers turde gjøre Regning, naar det strax ved Fremlæggelsen blev frydset af den Erklæring fra Ministerens Side, at Betænkninger først skulde indhentes fra andre Sider. Det forekom mig endogsaa, som om Rigsdagens rette Stilling til Forslaget vilde forrykkes ved at indlade sig paa en Forhandling, om hvilken det forud var givet, at den ikke kunde ligestrem og umiddelbart føre til Maalet.

Naar jeg saaledes har besluttet for Dels blikket at indskrænke mig til en Forespørgsel, rettet til Ministeren, har jeg derved ikke kunnet overse een Betænkelse. Det kan findes naturligt, at Ministeren, omendfføndt Kirkeforfatningsagen allerede har været foreslagt Geistligheden til Betænkning, mener paaany at burde vende sig til de geistlige Organer, der for Tiden ere de eneste, der med en kirkelig Charakter staae til hans Raadighed. Men dette har ogsaa sin mislige Side, og derom ønsker jeg endnu at udtale mig med al Uforbeholdenhed.

Det staaer nemlig for mig, og vistnok for Mange med mig, som uforeneligt med vor Kirkes Grundsætninger, naar udelukkende geistlige Forsamlinger skulle gaae og gjælde for repræsentative Organer for Folketirken. Men ved ethvert Aar, der gaaer hen i den nærværende uordnede Kirke-Tilstand, vindes en Hævd paa denne Stilling. De ville blive staaende i den saalange, indtil de eensidigt geistlige Organer blive, med Hensyn til den

lovgivende Virksomhed, afløste af mere ligelig sammensatte kirkelige Organer. Forsaavidt vil det da heller ikke kunne nægtes, at Biskopper og Landemoder ved Spørgsmaal om Dannelsen af et Kirkeraad staae som Part i Sagen, og det vilde være menneskeligt, om denne Betragtning ikke blev uden al Indflydelse.

Alligevel skulde jeg tage meget feil af den almindelige Stemning i den danske Geistlighed, om der ikke hos det langt større Fleertal er Erkjendelse af, at det første Skridt til Ordning af de kirkelige Forhold ikke længere bør udsættes. At over 200 geistlige Mænd have sluttet sig som Deeltagere i det indgivne Forslag — vel at mærke, uden at det har været omsendt til Geistligheden — tør vel allerede ansees som et Vidnesbyrd; men et meget bestemtere Vidnesbyrd foresligger i Landemoderens Forhandlinger, der ere foregaaede i afsigte Sommer i Anledning af det nu fremlagte Lovudkast om Forandring i Bestemmelserne om Daaben. Spørgsmaalet nemlig om Ophævelse af de borgerlige Tvangsmidler med Hensyn til Barnedaaben kunde vanskeligt undgaae at komme ind paa et Spørgsmaal, som berører Kirkens indre Båsen: om Forpligtelsen til Barnedaab fremtidig skulde overholdes saaledes, at Forældre, som vedblivende vægre sig ved at lade deres Børn døbe, skulle uden alt Hensyn til Bægningens Grund og til Maaden, hvorpaa Bægningen træder frem, betragtes som udtraadte eller udelukkede af Folketirken. Forsaavidt nu disse Forhandlinger have forfulgt Sagen til dens Endepunkt, ere de i Almindelighed komne til det Resultat: at ved fortsat Bægning Provst og Biskop skulle kunne bemyndige Præsten til at erklære Forældrene for udelukkede af Folketirken. Men i Aalborg Stifts Landemoder Act findes følgende tilføjet: „Det er imidlertid kun under den Forudsætning, at Kirkens Forfatning, som i Grundloven tilfagt, ordnes ved Lov, at Landemodet kan finde det tilraadeligt, at den forlangst affskaffede Kirke-disciplin indføres og bringes i Anvendelse; forsaauidt dette Løste ikke indfries, maa Landemodet indstændigt fraraade, at Forslaget tages tilfølgelge“. Og endnu er føjet til: „Landemodet maa